

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 fr Hirdetések: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizi- tési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	---

Az apostolok osztoszkodása.

Látván az apostolok, hogy a nép kebléből senki sem áll elő, a ki azért, mert őket fálnak vezették és a rét, kilenczes osztás stb. költségek czimén jól megterhelték, megkoszorúzni, megjutalmazni akarná. Eszökbe jutott a példabeszéd: „Segíts magadon az Isten is megsegít.” És Ferencz apostol kimódolt Antal apostolnak vagy 15—20 holdnyi rétét, Antal apostol pedig Ferencz apostolnak módolt ki a legutóbbi községi közgyűlésen 1200 forintocskát előleg képen, azon kegyes eljárása megjutalmazásáért, hogy 15—20 frt napidíj élvezete mellett kegyes volt eljárni annak idejében abban: a mit a törvény minden községnek biztosít, a hol csak védtöltések vannak és így, Csongrád községnek joga is kimondassék a liquidációhoz.

A másik Antal apostolnak egyebekben kívül, még mindig tervben van 800 forint jutalomnak megszavaztatása. Mátyás apostol pedig már kivette részét, egy darab portácska árában, a mely néhány ezer forintot testvérek között is megér. De hát

igazuk is van az apostoloknak. Sok mindenféle eszközt az ámitásnak és félrevezetésnek használták már ők fel a hiszékeny néppel szemben; fáradozásuknak gyümölcsét méltán megérdemlik . . .

Nem csoda tehát, ha így gondolkoznak: Szeret bennünket a nép, osszuk meg magunk között szeretete jutalmát. A községi-párt ellen ugy is azzal korteskedtünk mindig, hogy a maga hasznát kereste, Réti Ferencz ellen még most is az hazudozzuk, hogy pártvezérségéből ezeket szerzett, pedig abból egy szó sem igaz. Csináljuk tehát úgy a dolgot, hogy mi ügyesebbek legyünk; méltók magunkhoz és osztoszkodjunk a koczson; ne ugy tegyünk mint azok az élhetetlen községipártiak, a kik midőn a község érdeke követelte ingyen, saját költségükön utaztak Pestre.

Hiszen ugy is tudjuk, hogy majd reánk olvassák, ha leáldozóban levő napunk már leáldozván felettünk, elborul a közélet láthatára, hogy a közügy álarca alatt a magunk érdekének kihasználására szövetezzünk. Ha már fejünkre olvassák az igazságot, legalább osztoszkodjunk addig a míg lehet . . .

Mert, a milyen szeszélyes ez a mi népünk, még majd megcselekszi, hogy egyik napon teljesen kinyilik a szeme és felénk kiáltja: „El a fari-zeusokkal, elég volt a nép ámitásból és mindanyunkat kiver a falu házából; s akkor azután se kis rét, se nagy rét, se liquidáció, se közmunka pénz, tetejébe még a dicsőség is oda lesz . . .

Már most is roszt szél kezd fujni felénk . . .

Meg kell hagyni, hogy Antal apostoloknak jó orruk van. Népünk véleménye és hite, hogy az apostolok a falhoz állították, valóban most már meggyőződéssé kezd érlelődni. Most már érzi a nép, mert testi szemeivel is látja, hogy a választásoknál megmaszlagolták, lelketlenül félre vezették. Látja, hogy Szivákot és Rétit azért rágalmazták csupán Hegyi Antalék, mert azoktól nem juthattak céljukhoz — a rétosztást, liquidációdíjjak kiutalását stb. az ő érdekeiknek, szájuk izének megfelelőleg nem cselekedhettek.

Népünk ma már nem csak sejti, de elborzadva látja, hogy mily rúttul reá van szedve. Még egy részről élénken vágyódik azok után, kiktől

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA

Keresem a . . .

Keresem a boldogságot,
Lent a földön keresem.
Örök munka, szomorúság,
Boldogtalan életem.
Boldog élet, egyszer régen,
Nékem is volt osztályrészem.

Ezer élvét nyujt az élet,
Nem vidulok rajta föl:
Pohár csengés, cigány zene,
Ugy megbúsít, úgy gyötör.
Arva lelkem szárnya szegve,
Bolyongom a tömkelegbe.

Mindenfelé, merre járok,
Tüske szurja kezemet,
Boldogok közt boldogtalan
Viselem az életet.
Sovárogova mindig vágyom
Föllelni a boldogságot.

Sághy Mihály.

A c s i z m a.

— Baranyai spezialitás, —

Bogáncz Tüdő János hajnal előtt nagyot ásít a kemence mellett levő nyoszolyán s egy két hangos torokköszörülés után

átszól a vén tölgyfaládra hevenyészett ágyon fekvő szuszogó asszonyhoz:

— No, talán jó lenne elindulni: mert hogy e'kapkodik előlünk a legjavát, ha későn érünk a városba.

— Igaza van keednek, — felel szemeit dörgölve az asszony — jó lesz ha indulunk.

Aztán magokra szedve az ünneplő gunyát, egy fertály tábla füstölt szalonna bekebelezése után utra indultak. Bogáncz Tüdő János nyakában puffadt zsiros börtarisznya hetvenkedik, melyben egy fél kenyér, két szál kolbász, és tíz oszt. ér. penészes bangó leledzik. A fölvégen találkoznak Tüske Péter sógorral, ki kucsmájához „nyulva esküdt emberhez” illő tisztességtudással imigy köszönti Bogáncsékát:

— Jó röggét sógor! No hát mőnnek már kéetők?

— Pécsre ügyekszünk esizmáér'; no mer hát kiszakadt az asszony a lábbelibü. Osz't még na'on is korán vóna a meztlábos viselet. De sietünk; Istennek ajánlom keedet.

— Jó szerencsével járjanak kéetők is! Bogáncsék erre elindultak fölfele, Tüske Péter uram meg lefele. A korcsma ajtót épen abban a pillanatban nyitja föl a vörös képü, piros haju Számi, mikor Bogáncsék a korcsma elé érkeztek. A János szeme bogara mintha ugrott volna egyet; a torkát meg mintha valami átkozott szárazság gyötörné. A börtarisznját a jobb oldaláról átlegyinti a balra s az asszonyra sunditva, imigy szól:

— Jó lenne e'kkis izé . . . mi . . . az ut is sokkalta rövidebb lesz, ha van az embőrben egy pár korty töekölies.

— Há'szen keed okos embő, ki nem hiába vót három évig tanácsbeli hitös előjáró, — feleli Bogáncséné asszony — csak aztán okkal-móddal készüljék ám kéetők az itóba.

— No, no, ennek tekintetiben nem lé'szön ok a rovásra.

Aztán betoppannak mind a ketten a Számihoz.

— Felmessző pálinkát, — mondja az asztal mellé telepedve Bogáncz Tüdő János. — osztég kotyints bele Számi háromér' abbu az időskeservesbü is hogy jó lögyék, mint az anyatej . . .

Számi eleget tesz a parancsnak s János elé helyezi a barnás izével teli üveget, ki azt szakértői tudással egyszer-kétszer az ablak felé tartva végignézi, aztán nagyot huz belőle.

— Mőg löhet inni, ö'ög alkalmas, — hörpints te is, aztán aló, siessünk.

Az asszony huzódozva vonakodva lassu tempóval hozzá nyul az italhoz s mormog:

— Dicsertessék . . . ! aztán csakhamar leveszi szájáról az üveget s vissza tolja a gazda elé, ki ezenközben ratóm a pipára.

— Igyék kée hogy, mielőbb mőhessünk s biztatja az urát; — mintha kocsit hallottam voln az ablak alatt. Talán alkalmas-ság is tanálkodik a város felé.

👉 Lapunk mai számához félív melléklet van csatolva. 👈

egy szerencsétlen perczben igaztalanul elfordult, más felől várja a pillanatot, midőn a farizeusokat újra kiűzheti a községi közélet templomából, hova azok az ámtás hazudozás s a lakosság hiszékenységének furfangos módon való kihasználásával, a népre örökké átkos emlékű pillanatban újra furakodtak be.

— **Hogyan van Hegyi Antal a rét-és kilenczes osztással.** Hegyi Antal „jó plébánosunk” nagyon szereti a csongrádi népet, de még jobban a jó csongrádi rétet.

A nép szeretetét úgy véli, hogy már elnyerte, — most meg a jó réteket és kilenczeseket akarja elnyerni, Eddig egy sessió föld után rétet és kilenczeset használt a csongrádi plébános, most ő három sessió utánit akar használni, még pedig a legjavából. Ugy gondolkozván, hogy hiszen ötet jobban szereti a csongrádi nép mint elődeit.

De ha nem illetné is, nem azért lett ő, a rét és kilenczes felosztó bizottság elnöke, a nép szeretetéből, hogy egy kis kedvezményt a felosztásnál ne csináljon magának, miért ne tenne tehát próbát: hogy egy sessió föld utáni illetőség helyett három, még pedig a legjobb helyen osztasson ki magának egy a rétekben mint a kilenczesben. Hátha beleegyeznek a birtokosság, gondolja magában hiszen szereti az ötöt, szívesen ad tehát mindegyik birtokos valamit még a magáéból is annak a jó plébánosnak, hadd élhessen szegény az is. Sokat költ ugyanis nyomdájára, hogy kedvére ki gorombáskodhassa magát híveivel, meg megrágalmazhassa az ellenpártiakat és tovább maszlagolja párthiveit . . .

Ugy látszik azonban, hogy ez egyszer esőtörtököt mond a plébános ur számítása, mert a birtokosság sehogy sem akarja osztani nézetét. Ugy

gondolkozván, hogy érje be mindenki a magáéval és kapja ki illetőségét minden birtokos ott, a hova az, majd sorshuzás utján esik. A canonica visitatio, a melyben a plébános rétilletősége meg van szabva azt mondja: hogy egy telek föld utáni rétet illeti a plébánost. Legyen tehát a plébániai rétet illetőség megállapításánál az az alap továbbra is, — nem pedig Hegyi Antal telhetetlensége, — mondják a birtokosok. Hiszen úgy is mértéken túl szedi a sok mise pénzt temetkezési díjakat. Élhet az abból, 3 sessió földjéből és 1600 frt fizetéséből. Megvalljuk, hogy a legutóbbi időkig hittük, hogy a nép, mely hir szerént annyira szerette Hegyi Antalt, szívesen szavaz meg neki, ha kell nem 3, hanem 13 sessió föld utáni rétet is, és nem is álmodtuk; hogy még ezt a kis kívánságát sem akarja teljesíteni a jó plébános úrnak, mikor az annyira szereti a népet . . .

Ma azonban látjuk, hogy egyáltalában nem hajlandók a birtokosok nagy többsége a „jó plébános” kívánságát teljesíteni, de szitkokkal fordul feléje és rétosztó szándéka elé.

Pedig igazán kár, hogy a birtokosok nem adják oda a magokéból a nagy „népbarát” által kívánt 20—30 hold földesekét annak a jó plébános úrnak, a ki annyira szíven hordja híveinek javát . . .

Igaz ugyan, hogy jó drága mise és temetkezési díjakat szed és néha napján jól helyben hagyja egyik másik hívét vagy kipöndöríti szobájából, — de hát ő ezt mind csak szeretetből teszi.

Szereti híveit nagyon . . .

Szeresse tehát a nép is nagyon és adjon neki minél jobb helyen minél több rétet és kilenczeset, hiszen úgy is akkora osztási-költséget hozott mint elnök a birtokos nyakára: hogy még az unokák is megemlékeznek róla . . .

— No, no, halom elébb falok néhány harapást a kolbászból; mer' hát úgy rászólyi a gyomromat az ital. Ógyél te is anyjuk, neköd sem árt uőg a fölöstököm.

Aztán a tarisznya tartalma az asztalra kerül s Bogáncsék hangos császozogással fogyasztják a füstös fokbagymást. Egyszer ráüt bicskájával János gazda az asztalra, mire Számi kiugrik a söntésből. János hüvelykujjával az üres üvegekre mutat:

— No mer' hát az ember övött, — hát innya is kő.

Mikor az asszony közreműködésével a második porció kevert is elfogyott, Bogáncs Tüdő János felezihelődve fizeti a kontót.

— Két üveg pálinka.

— Negyven kharajczár, — megek a szeplős képű pájeszos csaplár, — hát mennek má' khétek? Tudom, hogy ilyen finom phalinkát ennyi péruzért nem isznak a városban.

— Ha'szen jó vót, de ölég vót. Hanem hogy gyorsabban vigyön a lábunk: öblítsd még egyszer teli a flaskót; de szaporán járjék a kezed Számi, nehogy miattad elkésünk.

Az asszony türelmetlenkedik; az ajtó-nál tippegve-tappogva bosszusan pislog az urára, ki a gerendára sanditva dörmögi:

— Csak nem kő böstörkönyyi, a mit a városban ittunk vóna, itt isszuk meg, Osztlék leván!

A jó Bogáncsné szeretné megereszteni a nyelvét, de keserű tapasztalatai vannak az ura kezejárását illetőleg. Hát inkább egy árva kukk nem sok, de ennyit sem creszt

ki a száján. Hanem mivel a feje már úgy is nehéz, hát letelepszik szépen az ura mellé, ki öklével nagyot ütve az asztalra, bort parancsol, aztán notára gyújt:

Az kufács, az kufács lo'at patku,

Ha rád nízök edős rózám,

Ne filj attu . . .

Estefelére kelve Tüske Péter sógor is bevetődött egy kis ujságot hallani, látni a koresmába. A Bogáncs Tüdő Jánosékkal találkozik. Az asszony az asztalra hajtva fejét jóízűket borkant. A szik . . . János gazda meg ötöl hatol a Számi előtt:

— Ne félj szögám, kifizetlek emberségösen. Álom a kontót, e hun van ni még az ötös egészben.

Tüske Péter a sógor mellé somfordál:

— Hozta Isten kentőket. No möggyüttek?

— Hunnan? . . . , kérdi a sógor.

— No, hát a városbu.

— A városbu?

— Ha'szen röggée csizmát vönni indultak kendők. Hát hun a csizma?

Bogáncs Tüdő János fölböki homlokáról a süveget s így szól:

— Igaz is ám! Elindultunk, halom

azonközben más jutott az eszünkbe.

— Ugyan sógor?

— Hát az, hogy innen-onnan ugyis kiveri már a gyöp a földet, minek akko a csizma? Mahónap nyár lesz. No nem igaz sógor?

— Szent igaz sógor.

Hegyi felmentve.

A f. hó 11-én tárgyalta a szegedi sajtó-bírószág Bozó Mihály által Hegyi Antal helybeli plébános ellen indított sajtópert. Mint már több ízben megirtuk, Bozó azért indított sajtópert Hegyi ellen: mert ez a „Csongrádi Közlöny”-nek 1894. ápril 22-én megjelent számában „Szabadelvű párt virtus” cím alatt azt állította Bozóról, hogy Csemegi Antalt orozva agyon akarta ütni; tehát Bozót orgyilkossági kísérlettel vádolta.

Mi, akik Bozóhoz közel állunk, mert szoros baráti viszony köt hozzá bennünket, tudjuk, de meg is vagyunk győződve, hogy az a vád, melyet Hegyi lapjába hangoztatott, nem egyéb szemenszedett hazugságnál. De arról is meg voltunk győződve, hogy Hegyi a vádat nem a légből kapta, hanem tanácsadóitól, azoktól: kik őt informálni szokták, kik lapjának cikkeit irányítják, a kik Hegyit lépten nyomon alaposan föl-szokták ültetni.

Hogy ez valóban így van: az kisült a f. hó 11-én tartott esküdtszéki tárgyalásnál, a hol Hegyinek két informátora a helyzet kényszerűségénél fogva kénytelenek voltak őszinte vallomást tenni arról, hogy Hegyit tulajdonképen ők ültették föl, miattok ült a vádlottak padján, ők beszélték el a mesét Hegyinek, mint szenzációs igaz tény, holott ők tudhatták legjobban azt, hogy az egészből egy szó sem igaz, ők tudhatják legjobban azt is, hogy Bozó Csemegivel soha rossz viszonyban nem volt, mert sem Csemegi Bozót, sem Bozó Csemegit soha egy rossz szóval nem bántotta.

Nagyon is tág lelkiismeret kellett tehát ahhoz, hogy Bozóról ilyet állítsonak, de még tágabb lelkiismeret ahhoz, hogy ezen állításokra a törvényszék színe előtt megesküdjének.

Mi elhisszük, sőt tudjuk is, hogy Csemegi ur nagyon is kényes és csak a legtágabb lelkiismerettel átgázolható helyzetbe jutott. Nem számított arra, hogy Hegyi felültetéséért az a vádlottak padjára kerül. Ebből a helyzetből csak egy tisztességes ut vezethette volna ki; ha hónapokkal ezelőtt őszinte vallomást tett volna Hegyinek arról, hogy az egész agyonütési história nem egyéb, mint általa Hegyi félrevezetésére és a szabadelvű párt kompromitálására kieszelt mese. Ez esetben meg vagyunk győződve, hogy Hegyi nem késétt volna lapjában rektifikálni állítását.

Igen ám, csak hogy Csemegi ezt nem szokta megtenni. Mert ha ezt, minden esetben megtenné, nagyon hamar előálna az, a mitől ő szerfelelt retteg: a közbéke. A békének Csemegi ur éppen nem barátja. Nem azért, mintha nagyon barezias természetű férfi lenne, hanem azért: mert béke idején szereplésében meg lenne bénítva, mielőbb éreztetnék vele, hogy béke alatt az ő szereplésére éppen nincs szükség.

Azt, hogy Csemegi ur szereplése óta folytonosan a közbékesség ellen dolgozott, már több ízben megirtuk; mert azt tudtuk is bizonyítani. Azt is tudtuk, hogy mindazon rágalmozó, gyanúsító és valótlanágot tartalmazó cikkek, melyek Hegyi lapjában megjelentek és megjelennek, ugyancsak a Csemegi ur sugalmazásából származnak; de azt eddig nyilvánosságra azért nem hoztuk: mert kezzel fogható bizonyíték nem állott rendelkezésünkre. Most azonban, midőn Csemegi ur az esküdtszék előtt éppen Hegyivel szemben olyan kényes helyzetbe jutott, hogy kénytelen volt a nagy közönség előtt nyílt vallomást tenni arról, hogy Hegyit ő szokta felültetni: nyíltan ki rukkolhatunk eddig táplált gyanúkkal, mint tényekkel, hogy mindazon cikkek, melyek Hegyi lapjában, a „Csongrádi Közlöny”-ben a közbéke fő forgatására irányulnak, a Csemegi ur műhelyéből kerülnek ki.

Ezen körülmények kényszerítettek bennünket annak kijelentésére is, hogy sajnáljuk, szánjuk-bánjuk azon eljárásunkat, hogy a „Csongrádi Közlöny”-ben megjelent hazudozások, rágalmozások és gyanúsítások miatt Hegyi Antalt támadtuk, holott ezekért Csemegi urat kellett volna kérdőre fogni.

De amennyiben hitünk szerint még lesz rá elég bő alkalmunk, kijelentjük, hogy amennyiben a rágalom gyárat ösmerjük nem késünk ezután a rágalom gyár tulajdonosát vonni kérdőre, minden olyan czikkért, mely az ő gyárából kerül ki, habár gyártmányát más firmája alatt bocsájtja forgalomba.

Midőn híret vettük annak, hogy Hegyi a szegedi sajtóbírószék az esküdtszék ver-diktje alapján felmentette, szinte lehetetlennek tartottuk, nem akartuk elhinni. Nem akartuk pedig elhinni azért: mert képtelen ségnek találtuk azt, hogy a Hegyi által irt cikkben az esküdtszék rágalmazást és becsület sértést talál és még sem mondta ki vét-kesnek. Pedig tudjuk azt jól, hogy a sze-gedi esküdtszék hivatásának magaslatán áll; a szegedi esküdtszéki tagok részrehabilita-lanak.

Most azonban már tisztába vagyunk az esküdtszék eljárásával; mert Csemegi vallomása után, más verdiktet, mint a mi-nőt kimondott nem mondhatott ki. Nem is mondhatott ki pedig azért: mert Csemegi bevallotta, hogy Hegyi ő informálta. A cikkben foglaltatik tehát rágalmazás és becsületsértés, de azért Hegyi büntetni nem lehet, mert az jó hiszeműleg írta. A bűnös tulajdonképen Csemegi Antal, azt kellett volna büntetni.

Az ugyan tény, hogy Szvoboda Fe-rencz Csemegi vallomását azzal is tetézte, hogy ő még azt is hallotta beszélni, misze-rint Csemegi csak úgy menthette meg éle-tét, hogy Bozóra pisztolyt szegzett, miköz-ben kis kapu ajtaját kinyitotta és beugrott. De meg vagyunk győződve, hogy az esetben: ha eskü alatt kellett volna megneveznie azt kitől a hirt hallotta... Csemegi Antalt lett volna kénytelen megnevezni. Mert ilyen szemén szedett hazugság, csak egyedül tőle eredhet.

Hegyi Antal felmentését, még annak is köszönheti, hogy a törvényszék, különö-sen annak elnöke Hegyinek és ügyvédjének, Rózsa Izsó doktornak minden bizonyítást megengedett, sőt Bozó ügyvédjének nem en-gedte meg, hogy Hegyi tanuihoz kimerítő kérdéseket tehessen, figyelmeztetvén őket, hogy erre vagy arra nem tartoznak felelni. Csemegi és Szvoboda ur vallomásánál fig-yelmeztette az esküdtteket, hogy a tanuk eskü alatt vallanak, tehát igazat mondanak. Ezzel szemben, Bozó ügyvédjének nem en-gedte meg, hogy az bár mit is bizonyithas-son. Így azután az esküdtszék a tényekről meg nem győződhetvén, kénytelen volt Hegyi nem vétkesnek nyilvánítani.

No, de Hegyi Antal is kitett magáért; több ízben letagadva és elfordítva a szent igazságot.

Igy például: arra a kérdésre, hogy volt-e már súlyos testisértésért büntetve, azt felelte: nem.

Pedig ha mi tudjuk, neki még jobban kell tudnia, hogy özv. Magdicsné vérig rug-dosása miatt el volt ítélve súlyos testisér-tésért.

Azután meg azt mondta, hogy felje-lentették a szent széknek, de az nem fogta vádala, sőt még vizsgálatot sem rendelt el.

Pedig az sem áll: mert igen is a szentszék vád alá helyezte, de azt a plébá-nos ur megapellálta a primási szent szék-hez, ott azonban a váci szentszék határo-zatát jóváhagyták, így azután a római pá-pához apellált. Most, mint tudjuk felebbe-zésén Rómában is elverték a port, tehát, leg közelebb megfognák tartani ellene a vizs-gálatot.

No de ezek, oly lényegtelen föllenté-sek, melyeket nekünk egyszerű polgároknak ilyen esetben el lehet nézni; kérdés azon-ban, hogy a lelképászoroknak meg van-e engedve még az esetben is, ha szorul a kapczájuk. Különbösen írva vagyon, hogy szent Péter is föllentet mikor szorult a kapczája, miért ne föllenthetne Hegyi Antal akkor, midőn páczban van.

Ezek előre bocsájtása után, rövid ki-vonatban alább közöljük a sajtóper le fo-lyását, azzal a megjegyzéssel, hogy Bozó ügyvédje által az egész eljárás, valamint az ítélet ellen semmisségi panaszt adott be; tehát a kir. kuria lesz hivatva az ügyben

dönteni. Amennyiben a kir. törvényszék ré-széről sok szabálytalanság lett elkövetve, alapos reményeink vannak, hogy a kuria új tárgyalást fog elrendelni. Az új tárgya-láson azután, Bozónak is megfognák engedni a bizonyítást.

Csemegi Antal eljárását pedig ezen-el olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk, át adjuk őt önöknek, hogy ítéljenek felette. Különbösen is azt hisszük, hogy amennyiben Bozó hamis eskü miatt följelent, a törvény-széknek is lesz módjába felette ítékezni.

A törvényszék tagjai voltak: Pókay Elek mint elnök, Schnell Frigyes dr. és Onitiu Elek mint szavazóbírák.

Hegyi Antal vádlott, Rózsa Izsó dr. ügyvéddel jelent meg, Bozó Mihály magán-panaszos pedig Fülöp Zsigmond dr. ügy-véddel.

Az esküdtszék így alakult meg: Eisen-städter Nándor, Marekovic Gyula, Bódog Lajos, Ivánkovics Sándor dr. Wöber Lajos dr. Adók István, Rainer Károly, Reizner János, Mittelman Károly, Cserzi Mihály, Wagner Károly és Nyilassy Pál.

A pör tárgyat egy czikk képezi, mely a Hegyi Antal r. kath plébános „Csongrádi Közlöny” című társadalmi hetilapnak 1894. évi április 22-iki számának A „szabadelvű-párti virtus” című közleményében becsület-sértő és rágalmazó kifejezésekkel illeti ma-gánpanaszost.

Ezután elnök kérdéseket intézett vád-lotthoz.

- Hogy hívják?
- Hegyi Antal.
- Hol született?
- Hódmezővásárhelyen.
- Foglalkozása?
- Plébános.

Jegyző felolvassa Bozó Mihály vád-le-vét. Az inkriminált czikk azt állítja, hogy azok a pákulicz szabadelvűek nyíltan inzultáltatják a becsületes ellenzéket és Bozó Mihály is azok között volt, kik este rále-stek Csemegi Antalra, hogy agyonüssék.

Fölolvasták a „A szabadelvűpárti vir-tus” című czikket. A czikk még az ismert bácskai hangokat is messze tulsapongó modorban tárgyalja mondandóit.

- Ön írta tiszteendő ur a czikket?
- Igen.
- Elvállja érte a felelősséget?
- Mondja meg, mi indította erre?

Hegyi Antal elmondja, hogy Csemegi Antalt megakarták verni, mert az csongrádi divat. Az agyonütés ellen, a Csongrádon szokásos verekedési módszert jellemeztem. Elmondja, hogy Bozó és a többi szabadelvű urak hajszát indítottak ellene. Azt mondták egy asszonynak fejéhez keresztet vágott, egy másik asszonyt illetlen szavakkal ut-a-sított el a templomból, stb. Az ő egyházi hatósága még el sem rendelte ellene a vizs-gálatot, mert jól tudták, hogy ez urak őt meg akarják fosztani állásától. Ez okozta, hogy e r ő s e b b e n m e g u y o m t a t o l - l a t . (?) Különbösen kijelenti, hogy Bozó Mi-hályt becsületes embernek tartja, ezt kije-lentette lapjában is, Bozó verekedését, mint a sajtó munkásának kötelessége volt megróni.

Elnök: A pákulicz szó értelmét kérem megmondani.

Vádlott: pákulicznak nevezik Csong-rádmegyében azokat, akik a szabadelvűség firmája alatt a saját érdeküket szolgálják. Elmondja, hogy 72 polgár aláíró levelére tette magáévá az ügyet, melyet lapjában megirt.

Védő: Volt-e már becsületsértésért elítélve?

- Vádlott: Igen.
- Védő: Hát súlyos testisértésért?
- Vádlott: Azért, nem. (?)

Védő: Igaz-e, hogy a k ö z o k i r a t - h a m i s i t á s miatt vizsgálat alatt állott?

- Vádlott: (sz e m l e s ü t v e.) Az igaz. Ezután megesketik a tanukat.

Réthy Ernő csongrádi ügyvéd az első tanu a kit kihalgatnak.

Elnök kérdésére előadja, hogy Bozót tisztességes uri embernek ismeri.

Réti Ferencz csongrádi főszolgabíró olyan embernek ismeri Bozót, a ki a tisz-

tesség és becsület törvényeit minden tekin-tetben megtartja. Szintén így vallottak Uj-helyi Nándor ügyvéd, Sordovány János járásbíró, Szabó Imre kir. közjegyző, dr. Hoffmann Arthur, Rájner Zsigmond tanúk is.

Csemegi Antal előadja, hogy néhány év előtt rálestek, ott ugyan nem fenyeget-ték, de hangoztatták, hogy úgy elverik, hogy lepedőbe viszik haza. Akkortáiban min-dig revolverrel járt. Elmondta hogy Hegyi plébános keservesen panaszkodott neki, hogy Bozóék klikkjétől nincs nyugta Beverik az ablakait, inzultálni akarják stb.

Védő: Tett-e följelentést arról, hogy életveszélyesen fenyegették.

Tanu: nem, a revolver elég volt ne-kem (Derültség.)

Szvoboda Ferencz ügyvéd hallott Cse-megi megtámadtatásáról, sőt még többet mond, mint Csemegi.

Alamizsna Kis Rókus földműves, Gyön-gyösi Szabó István, ők hordták szét az ive-ke-t Azt mondták Bozóék, ha azokat aláír-ják, a papot elmozdítják. Bozó nem volt az aláírás gyűjtők között, Király István ugyan-ily értelemben vallott. A bizonyítási eljárás befejezése után következett a vád és a vé-delem.

Fülöp Zsigmond dr. védő azon kezdi, hogy e tárgyalás eredményétől függ Csong-rádmegye belbékéje. Szomorú dolog, hogy egy lelkész, a kire 22 ezer lélek nyugalma van bizva, a vádlottak padján ül. Az ember az élet harcában olykor akaratlanul össze-ütközik a btk. egyes § aival, csak egy pá-lya van, a lelkészi pálya, mely megoltal-maz az összeütközés-ktől. És mégis, az történik, hogy Hegyi Antal plébánost már ötször elítélték becsületsértésért, egyszer közokirathamissal vádolták, de ezenki-vül is összeütközik saját püspökével, a kö-zigazgatási bizottsággal és az alispánal. a kit tussolónak nevez, amiért aztán bocsá-natot kért. Foglalkozván a pör tárgyával, valótlán, mintha Bozóék leskelődtek volna Csemegire, ez bebizonyítva sincs. Hegyi, annélkül hogy meggyőződött volna a hir va-lóságáról, egy olyan váddal illetett egy be-csületes embert.

Rózsa Izsó védő szerint, nem az zavarja meg a csongrádi közbékét, vajjon elítélik vagy nem ítélik-e el Hegyi, mert hiszen ez a körülmény a csongrádi intelligenciát csak nem fogja befolyásolni. Hegyi Antal privát természetű ügyei nem tartoznak ide, de mégis bizonyítani kívánja, hogy Hegyi plébános hibás jogi tanács folytán került összeütközésbe a büntető törvénnyel, de azért valótlán az, mintha a közokirathami-sítás miatt vád alá helyezés jogerős lenne. Elmondja a Bozó-Hegyi affar historikumát. Bozó attól, a kit megtámadott, a bíróság előtt bocsánatot kért s most a vádlottak pad-jára ültette azt, aki az ő tette fölött bírálatot mondott. Hát azért a tettéért, hogy lesből meg akart támadni egy békés polgárt, nem dicsérhették meg. Elmondja, hogy Hegy-plébános elleu aláírásokat gyűjtöttek a püs-pökhöz. E mozgalom egyik vezére Bozó volt. Ez a körülmény is méltán felkölhette a plé-bános indignációját.

Szónokolt még Hegyi páter is, ki töb-bek között azt a kijelentést tette, ha a má-sik párt megszünteti a lapját, azonnal be-szünteti ő is az övét.

Az esküdtszék ezután a következő ver-diktet hozta:

Szerzője-e az inkriminált czikknek vádlott?

- 12 igen.
- Foglaltatik-e benne becsületsértés?
- 10 igen, 2 nem.
- Vétkes-e vádlott a rágalmazás bün-tettében?

7 nem, 5 igen.

Vétkes-e vádlott a becsületsértés bün-tettében?

- 7 nem, 5 igen.

A törvényszék ezután vádlottat fölmen-tette, a panaszost pedig 274 frt. perköltség megfizetésében elmarasztalta.

UJDONSÁGOK.

— Urnapját a csongrádi r. kath. hívek sokasága, hagyományos, vallásos kegyelettel ülte meg. A négy sátor a szokott helyen (a városházán, Futó-féle háznál, a szt. háromság szobránál és a Szarka Mátyás háznál) volt kellő díszszel felállítva. Az ünnepes nagy mise befejezése után megindult a körmenet és mindegyik oltárnál mély ábítással halgatta az isteni tiszteletet. A körmenetben a községi előjáróság, a tanítósa a tanuló ifjakkal együtt vettek részt.

— **Tanfelügyelő a magánvizsgán.** Polgári fiu iskolánknál a f. hó 12-én volt a magánvizsga, amelyben Terkina Gyula dr. kir. tanfelügyelő is megjelent. A vizsgát még d. e. befejeztették a kir. tanfelügyelő a délutáni vonattal Szegedre utazott.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel és mély fájdalommal vettük a lesújtó gyászhirot, mely dr. Bojniczer Antalné szül. Schlesinger Hermin úrasszony halálát tudatta. A szeretetreméltó, kedves fiatal asszonyka csak 37 éves volt: hosszas időn keresztül kinzó betegség gyötörte, végre is a halál csüörtökön délelőtt győzedelmeskedett, a mindinkább gyengülő emberi erő fölött és sorvasztó kínjaitól megszabadította a köztiszteletben álló úrnőt. Pénteken déli fél egy órakor a halottas háznál megjelent nagyszámú közönség előtt mondta el Büchler Márton izr. lelkész remek gyászbeszédét. Szem nem maradt szárazon; a fájdalmas zokogás fel-feltört az érző keblekből. Nagyhatású volt a beszéd. Azután ki kísérték a kedves halott földi maradványait a vasúti állomásra a délutáni vonattal elszállíták Kecskemétre, a hol édes szülői porló hamvai mellé helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt férje, két gyermeke és nagyszámú rokonság siratja. A gyászbeszéd tudatát jelentés így szól:

„Dr. Bojniczer Antal mint férj, Jenő és Rózsa mint gyermekek; Schlesinger Emma özv. Gallia Fülöpné és Selesinger Sándor mint testvérek, úgy ezek gyermekei, valamint az összes rokonok fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a felejthetetlen feleség, legjobb anya, hű testvér és rokon dr. Bojniczer Antalné született Schlesinger Hermin folyó évi június hó 13-án élte 37-ik, boldog házasságának 17-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült teteme holnap délután fél 1 órakor a halottas háznál tartandó szertartás után a helybeli vasut állomáson át Kecskemétre szállítatnak, és ott fognak délután 6 órakor az izr. temetőben örök nyugalomra tétetni. Csongrád, 1895. Június 13. B e k e h a m v a i r a l”

— Régen rászolgált. Már hosszabb idő óta megbotránkozással tapasztaljuk azon hányavetiséget, mellyel Csemegi Antal községi bíró, ismert elbizakodottsága és goromba modorával támadja az alánizna-part újságban a „Csongrádi Közlönyben” saját közvetlen felettes hatóságát, járási főszolgabíráját. Vártuk régóta, hogy mikor ütnek már körmére a tisztelt községi „főbíró” urnak. Mint haljuk a büntetés közeledik. A vármegeyi alispán, a nagyhatu községi bíró gorombabokodásaiért már elrendelte a vizsgálatot Csemegi Antal ellen. Azonkívül a járási főszolgabíró is megsokalván a sok hivatalos kötelességsértést, melyeket nevezett hivatala körében elkövetett, több rendbeli fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene. Nagyon helyesüljük az erélyes intézkedéseket. Már régen vártuk, de váta maga a községi lakosság, mert már túl jól van lakva a fekete-part által újra nyakára hozott erőszakoskodó községi bíróval.

— **A rendőrség és a tanítók figyelmébe.** Az iskolás gyermekek, midőn az iskolából délután 4 órakor kijönnek, tömegesen mennek a Tiszára fürödni, a minék rendszeren szomorú a következménye. F. hó 10-én Németh László kiséretében szintén fürödni mentek az úszni nemtudó tanulók és közülük a szegény 9 éves Németh Laczika a zabolatlan Tisza szöke hajjai közt találta halálát. Nagyon okosan tennék a tanítók, ha a szabad Tiszában való fürdést tiltanák, a rendőrség pedig okosan cselekednék, ha a gyerekpasziónak elejét állná.

— **A csongrádi államilag segélyezett községi polgári- és elemi iskolákban — az 1894-5-ik tanév végén — tartandó vizsgálatok sorrendje.**

I. A polgári iskolában:

Június 16-án délután torna verseny az összes tanulókkal.

Június 17-én d. e. I. d. u. II. osztály

„ 18-án d. e. III. d. u. IV. osztály vizsgája minden tantárgyból.

„ 29-én d. e. Hálaadó isteni tisztelet és záróünnep.

II. Az elemi iskolákban:

a.) A belterületen:

Június 20. d. e. A „Szőlők közötti” —

„ d. u. A „Bokrosparti” —

„ 21. d. e. A „Szent László” —

„ d. u. A „Szt. Erzsébet” —

„ 22. d. e. A „Szt. István”, —

„ d. u. A „Szt. Imre” című

tanyai iskolákban.

b.) A belterületen:

Június 16. d. e. Az összes ismétlő iskolákban.

Június 19. d. e. A központi iskolai

IV. b.) fiu osztályában.

Június 23. d. u. 1/4 órakor ének- s

folytatólag torna vizsga.

Június 24. d. e. Belvárosi vegyes I. o.

„ d. u. Siputezai I. fiu oszt.

„ d. e. Siputezai I. leány o.

„ d. u. Siputezai II. vegyes o.

„ 25. d. e. Kültéri I. vegyes o.

„ d. u. Központi I. isk. fiu

„ d. e. Kültéri II. vegyes o.

„ d. u. Közp. isk. I. leány o.

„ 26. d. e. Közp. isk. II. fiu o.

„ d. u. „ III. b.) fiu oszt.

„ d. e. „ II. leány oszt.

„ d. u. „ III. a.) leány o.

„ 27. d. e. „ III. a.) fiu oszt.

„ d. u. „ IV. a.) fiu oszt.

„ d. e. „ III. b.) leány o.

„ d. e. „ IV. a.) b.) leány

„ d. e. „ V. VI. leány o.

Június 29. d. e. Hálaadó isteni tisztelet.

Kelt Csongrádon, az 1895. évi május hó 23-án tartott iskolaszéki ülésből.

Szarka Ödön

iskolaszéki jegyző.

Hazai általános biztosító részvény társaság czimvel Budapesten ma új részvény-társaság alakult. amelynek egy millió forint a részvénytőkéje. Ebből 500.000 forint már tényleg be van fizetve. A vállalkozás azzal a kimondott czállal indul, hogy kiválóan a földművelő polgárság szolgálatába álljon és dusan rendelkezik a gyors siker minden feltételével. Másodiknak lép a tisztán magyar biztosító vállalatok sorába és a statisztika mutatja, hogy a biztosításnak felette kívánatos és menőteljesebb népszerűsítése érdekében határozott szükség van rá. Teljes függetlensége is jelentékeny jövőt jósol a vállalatnak, amely a díjak megszabásában egészen szabad. És ezektől a momentumoktól eltekintve, olyan országban, a hol az épületeknek kétharmadrésze még nincs biztosítva, az agrár-biztosítás fejletlen, az állatbiztosítás még meg sincs, mar közgazdasági szempontból is nyereségszámban megy az ilyen új társaság. Elnöke **Kossuth Ferencz.**

A részvényekre való előjegyzések és befizetések Csongrád városi takarékpénztaránál történik.

Nyilttér.)

Köszönet nyilvánítás.

Felejthetetlen nőm, elhalálozása alkalmából, általános nyilvánult és nagy fájdalomra enyhítő balsamként ható részvétért, úgy a magam mint családom minden tagja nevében, hála köszönetet mondok.

Csongrád, 1895. Június 15.

tisztelettel
Dr. Bojniczer Antal.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadólap tulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

PÖNIX-HAJKENŐCS

a Stuttgarter egészségügyi és beteg ápolási kiállításán 1890-ben díjat nyert Orvosi vélemény és ezer hála irat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes ide hajzatot növeszen, igen fiatal uraknál erős hajuszt növeszt Sikerért és ártatlanságért jótállás Egy tégely 80 kr., postai küldemény vagy utánvét 90 kr.

K. HOPPE, VIEN, XIV. Schweglergasse 12.

Egyedül valódi angol

csodabalsam

THIERRY A. gyógyszerész, PREGRADÁ-ban.

Ez a balsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást és a feje köhögést eltávolítja és gyógyít idült fájdalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolít minden lázt; 4. megelőkíti gyöngyitja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájdalmat és gyógyítja az arany-eret; 6. a könnyű szakalést elősegíti és vért tisztítja; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a szájbüzt megszünteti; 8. jó szer a giliszták ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógyító szer minden sebnél; 10. egyáltalán úgy belsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredményel használható gyógyító szer. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balsam, ha minden üveg egy ezüst-kupakkal (Kapsel) van lezárva, a melyben ezégen: „Thierry A. gyógyszerész a Órangyalhoz Pregradában” belevonva. Minden más balsam, mely nem az én kupakkommal van lezárva és más ként van kiállítva, hamisítvány és utána, a káros hatású és durva anyagot, mint „Aloa” és ehhez hasonlókat tartalmaznak. Minden ilyen balsam nem fogadtassék el. Balsamom hamisított és utána, a védjegy törvény alapján törvényesen, szigorúan üldözöttek. A magas kormány 5782. B. 6108. sz. a. kelt végzését, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott, vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelési közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország bármely postálmására bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 5 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhetnek **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

A valódi angol

csodakenőcs

hatása és ereje.

Batóságilag bejegyzett védjegy.

Az angol csodakenőcs használható: A gyermekágyas nő mellhájánál, tejgyülemlésnél, mellkéményedésnél. Orbánc (Szent-Antal tüze), mindennemű gérelmek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, geyvedtség, dagadt lábak, söt csontszu ellen; ütés-, szúrás-, lo-, vágás- és zúdási sebek ellen. Használható minden írgy részeken u. m. üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, szemölcs, körömdagant, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegknél hosszas tekves által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlás, fülzúgás és a gyermekknél előforduló kisebesedések ellen stb. stb.

Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában! Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készenlőben tartani. Két doboznál kevesebb nem küldetik; a széküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvételé ellen a kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti **Védjegy** és énekek „**Thierry A. Órangyal gyógyszerész Pregradában**” belevonva kell lenni és minden tégelynek egy használati utasításba, ugyanolyan jegyzet, mint itt látható, kell becsomagolva lenni. Az egyedül valódi angol csodakenőcs hamisított és utána, a védjegy törvény alapján, szigorúan üldözöttek, ugyanúgy a hamisítványok ismétlésüitől.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Órangyal gyógyszerész

PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül **Thierry Adolf Órangyal gyógyszerész** Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett címezni. Az ausztria-magyarországi védjegy lajstrom-száma 4524.

„HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

megalapításának tervezete.

Hazánk közgazdasági viszonyainak fejlődése az utóbbi években rendkívüli arányokat öltött; ipar és kereskedelem karöltve működnek nemzetünk anyagi jólétének előmozdítása érdekében s így a szemlélő önkéntelenül azon következtetésre jut, hogy a közgazdasági átalakulás időszakában be kell következnie azon mozzanatnak, mely az általános jólét és a közvagyon megteremtését és megtartását célzó intézményt, a biztosítási ügyet is oly kérvágásba tereli, hogy földmívelő államunk minden egyes polgára annak jótékony hatását érezze.

A biztosítás a törvényhozás észszerű intézkedései által is támogatást nyer s bár már eddig is a társadalom minden rétegében tért hódított, mindamellet azonban még nem érte el azon népszerűséget, melyet az intézmény jótékony befolyásánál és hatásánál fogva megérdemel. Ezért ajánlatos, hogy a biztosítás terén alapos és gyökeres változtatások létesítsenek. Ma, midőn lakosságunk szaporodik, midőn falvak és városok, épülnek és egész városrészek, gyárak és egyéb vállalatok keletkeznek, midőn a modern kor összes újításait elsőknek akarjuk birni s midőn a nép művelődésének fejlődésénél fogva mind inkább fel tudja fogni a biztosítás jótékony hatását: szükséges, hogy ezen általános haladással a biztosítási intézmény is lépést tartson.

Felmerülhet az a kérdés is, vajjon van-e egy új biztosító-intézetnek egyáltalában létjogosultsága és működési tere Magyarországon? Erre a kérdésre, valamint azon indító okokra, melyek bennünket egy új biztosító-társaság megalakulására ösztönöznek, ha röviden is, de annál megdönthetlenebb adatokkal felelünk:

1. Minthet tudvalevő tény hozzuk fel, hogy hazánkban 16 év óta új biztosító részvénytársaság nem alakult és jelenleg is az országban csupán egy hazai biztosító részvénytársaság működik.

2. A statisztikai adatok révén kimutathatjuk, hogy az országban levő épületeknek kétharmad része ez idő szerint biztosítatlan, nem is említve a biztosítatlan lévő állattállományt és egyéb ingóságokat; a baleset-biztosítási ágazat pedig még nagyon is kezdetleges állapotban van.

3. A hazánkban működő biztosító-társaságok között, ugy a tűz, valamint a jég ágazatban egy ugynevezett kartell áll fenn, mely a díjakat egyöntetűen állapítja meg s a biztosító fél, ha biztosítási díjat meg akarja fizetni, kénytelen meg akkora is, ha azok túlmagasak, mert olosabb díjtétel mellett egyik intézet sem fogadja el biztosításra. Hátrányos ezen egyezmény leginkább a gyári és iparvállalatoknak. Mi e kartellhez csatlakozni nem fogunk, mi által szabadon mozgathatunk majd s a kockázatok gondos megvalloztatása mellett megfelelő jutányos díjtételek megszabása által fogjuk az üzletszerzést művelhetni.

4. Az általunk tervbe vett művelet folytán erős meggyőződésünk, hogy a részvényesek tőkebefektetése nem csak évről évre a megfelelő kamatot meghozza, hanem hogy a részvénynek, mint olyannak, meglesz a belső értéke és a megfelelő tőzsdéi árfolyama is.

5. Noha vállalatunknak semmiféle politikai színezetet kölcsönözni nem akarunk, mégis fontos tényezőként kívánjuk felhozni, hogy létesítendő társaságunk élére egy oly egyéniséget sikerült megnyernünk, kinek neve még akkor is, ha ennél aktív szerepet nem venne, egy program, s vállalatunk gyors lendülését biztosítaná. Örömmel konstatáljuk azonban, hogy ezen férfiú egyéniségének teljes tekintélyével fogva vállalatunkat felkarolni és támogatni, abban tényleges részt fog venni s így azon ragaszkodás, mely országunkban személyéhez és nevéhez fűződik, mihamar intézetünkre is át fog ruházódni.

Kossuth Ferencz az, ki létesítendő társaságunk elnöki tisztjét elvállalta.

A „Hazai általános biztosító részvénytársaság” a tűz-, jég- és baleset-biztosítási ágazatokat fogja működési körébe felvenni és ezáltal tűzi ki magának, hogy a biztosítási intézményt újítások és kedvezmények életbeléptetése által fogja népszerűsíteni és az intézményt magát még azoknál is, akik eddig ez eszmétől némileg idegenkedtek, megfogja kedveltetni.

Alaptőkéje egy millió forintban állapították meg, mely 10,000 drb. részvényre, a 100 frt. lesz felosztandó, kiemelve, hogy a pénzügyi műveletet a Budapesten székelő VIII., IX. X. kerületi takarékpénztár magára vállalta.

A társaság vezetése:

az igazgatóság.

a választmány és

a felügyelő-bizottságból fog állani.

Végül még felemlítjük, hogy társaságunk a megalakulás után azonnal a kezdet nehézségei nélkül fog működni, amennyiben egy kiterjedt ügynöki kar és megfelelő szakképzett tisztviselők állnak rendelkezésre, míg a legfontosabb tényező, az intézet vezetése egy oly férfiú kezébe lesz letéve, kinek e téren bőséges tapasztalatai vannak.

Bennünket mindenkor a munka és az észszerű takarékoság fog vezérelni és ezzel olyan hatalmat és tért fogunk magunknak kivívni, melyet törekvésünk és fáradhatatlan buzgólkodásunk révén méltán megérdemlünk.

Budapest, 1894. május hó 1-én.

Az alapítók.

A Z A L A P I T Á S I T E R V E Z E T

Alulírott alapítók:

„Hazai általános biztosító részvénytársaság”

czég alatt, egy biztosító-társaság létesítését tervezik.

Ezen részvénytársaság, melynek tartama 90 évben állapítatik meg, a biztosítási ügyletek következő ágazataira fogja működési körét kiterjeszteni:

- tűz-,
- jéghár és
- testi balesetek elleni biztosításra.

A társaság fentartja magának a jogot, hogy esetleg más biztosítási üzletágakat is működési körébe felvehessen.

Az alapítandó részvénytársaság alaptőkéje 1 millió forint, mely 10,000 darab egyenként 100 frt. névértékkel, bemutatóra szóló részvényre oszlik.

Ezen részvénytőkére az aláírások 1895. június hó végéig tartanak, megjegyezvén, hogy a befizetések a Budapest VIII., IX., X. kerületi takarékpénztárnál (Budapesten üllői út 2. sz. történekn.

A kereskedelmi törvény 151. §-a értelmében és a 153. §. joghatályával, az aláírás alkalmával, minden aláírt részvény után 30‰=30 frt a fentnevezett takarékpénztárnál befizetendő.

A további befizetések idejét és helyét alapszabályszerűleg az igazgatóság határozza meg.

Az igazgatóság tagjait a kereskedelmi törvény 183. § a értelmében az első három üzleti évre az alapítók nevezik ki. Más előnyöket az alapítók maguknak fenn nem tartanak.

A t. c. részvényesek a Budapesten tartandó alakuló közgyűlésre a Budapesti Közlönyben közzéteendő egyszeri hirdetmény útján fognak meghívattni.

Tuljegyzés esetén az alapítók által redukció fog eszközöltetni.

Budapest, 1895. május hó 1-én.

A Z A L A P I T Ó K:

KOSSUTH FERENCZ

országgyűlési képviselő.

Gomberz Emil

nagykereskedő

dr. Nagy Sándor

országgyűlési képviselő.

dr. Visontai Soma

ügyvéd, országgyűlési képviselő.

Bolgár Ferencz

országgyűlési képviselő.

Szávoszt Emil

termény-nagykereskedő.

Dobrowszky Agost

fővárosi bizottsági tag, könyvkereskedő.

Sivó Jenő

földbirtokos.

Vigh Jenő

gyáros.

Hentaller Lajos

országgyűlési képviselő.

Rónay Mór

a „Helios” villamos-részvénytársaság igazgatója.

Spitzer Gyula

nagykereskedő.

Mudrony Soma

az „Országos Iparegyesület” igazgatója.

Bánó Ödön

Az „Equitable” életbiztosító-társaság magyarországi

igazgatója,

Papp Elek

országgyűlési képviselő,

dr. Murányi Ernő

ügyvéd.

Jankovics Peter

birtokos,

Vézi József

főszerkesztő, az „Egyesült Hírlapkiadó-Vállalat

részvénytársaság” igazgatója,

dr. Vásárhelyi Lajos

ügyvéd,

Schwarcz József

nagykereskedő és gyártulajdonos.

Jósa Kornél

cs. és kir. kamarás, földbirtokos.

Hoitsy Pál

földbirtokos.

dr. Rosenberg Gyula

ügyvéd.

Műlek Lajos

országgyűlési képviselő.

Görög István

fővárosi bizottsági tag, kereskedő.

lovag Posner Alfréd

gyáros.

Helpi Ignác

országgyűlési képviselő.

Adler Károly

kir. tanácsos, gyárigazgató,

Matuska István

ügyvéd.

A részvényekre való előjegyzések és befizetések a Csongrádvárosi takarékpénztárnál történnek.

IPAROSOK ÉS GAZDÁK FIGYELMÉBE

ajánljuk

LOCOMOBILFÜTÉSHEZ kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczka- és dió-szenünket.

valamint aknaszenünket kazánfűtéshez.

Mérsékelt árak, gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbnya részvény-trsulat

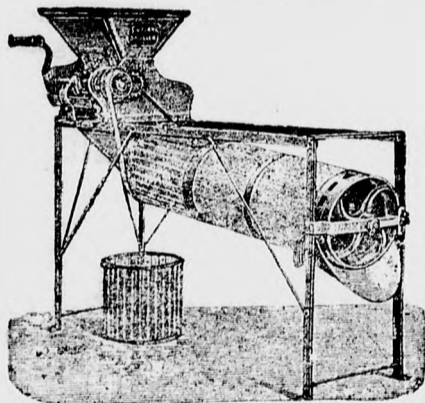
igazgatósága.

Budapesten, V., József-tér 14.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieurök és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieur hengerek vagy burkolatai, lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági czélokra.

➡ Árjegyzékek vagy minta könyvek ingyen és bérmentve küldetnek. ➡

LEGJOBB SZER

POLOSKÁK, BOLHÁK, KONYHAI FÉRGEK,
MOLY ÉS ÉLŐSDIEK ELLEN.

„ZACHERLIN“

Pusztító hatása! Pusztít mindenféle

férgeket, mint semmi más szer azért híres és keresett az egész világon, mint egyetlen a maga nemében.

ISMERTETŐ JELE: 1. a lepecsételt palack; 2. a ZACHERL név.

Kapható helyben:

Bagossy József és Bagossy Gábor kereskedő uraknál.